

IRAKASKUNTZA-GIDA

2021/22

Ikastegia

231 - Psikologia Fakultatea

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GPSICO20 - Psikologiako Gradua

Ikastaroa

Zehaztugabea

IRAKASGAIA

25039 - Euskararen Arauak eta Erabilerak

ECTS kredituak: 6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Psikologia graduko ikasleek hizkuntza eta komunikazioa ondo menderatzeko premia dute, bai gradua egin bitartean eta baita ikasketak amaitu eta lan-munduan barneratzean ere. Gradua egiten ari direnean, batetik, Gradu Amaierako Lana idazteko eta aurkezteko beharko dute euskaraz zuzen eta egoki aritzeko gaitasuna; bestetik, nahitaezko praktikak egiten ari direnean oso baliagarri izango zaie euskaraz argi eta txukun komunikatzeko gaitasuna. Gradua amaitzen dutenean, Psikologia ikasleek askotariko bideak hartuko dituzte: osasunaren alorra, hezkuntzarena, enpresa mundua, akademia eta ikerketa, eta beste hainbat. Horietan guztietan eskatuko zaie hizkuntza ondo menderatzea eta argi eta zehatz komunikatzeko gai izatea. Beraz, berebiziko garrantzia du Psikologia ikasleentzat idatzizko eta ahozko komunikazioan, bietan, trebatzeak.

Euskararen Arauak eta Erabilerak (EAE) irakasgaia graduaren laugarren mailan eskaintzen da, lehenbiziko lauhilekoan, eta Komunikazioa Euskaraz: Psikologia (KE) irakasgaiaren oinarria da nolabait, zeina gradu, maila eta lauhileko berean eskaintzen den. Hautazko irakasgaiak dira biak. Lehenengoan, hizkuntza zuzen eta egoki erabiltzeko oinarrizko tresnak irakatsiko zaizkio ikasleari, eta arreta jarriko zaie psikologiari buruz euskaraz idaztean sortzen diren traba eta arazoei. Bigarrenean, gehiago sakonduko da hizkera teknikoan, psikologiako terminologian, testu-sorkuntzan eta psikologiaren alorrean hizkuntzak dituen premia berariazkoetan.

Irakasgai hau egiteko euskararen gaitasun-agiririk eskatzen ez bada ere, irakasgaia ondo jarraitzeko eta gainditu ahal izateko, gutxienezko maila bat izan beharko du ikasleak, idatziz nahiz ahoz komunikatzeko.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

Hauek dira irakasgai honek jomugan hartuko dituen GAITASUN ESPEZIFIKOAK:

1. gaitasuna. Goi-mailako tituludunek euskararen erabileran eta garapenean duten eraginaren kontzientzia hartzea, eta norberaren komunikazio-rola berraztertzea testuinguru horretan.
2. gaitasuna. Norberaren intuizio eta esperientzia linguistikoak sistematizatu, azaldu eta berrikustea, hizkuntzaren erabilera zuzen eta egokia jomugan.
3. gaitasuna. Kontsulta-tresnak erabiltzen jakitea (bereziki interneten eskuragarri daudenak), askotariko komunikazio-egoeretan sor daitezkeen premiei egokiro erantzuteko mailan.

Gaitasun espezifiko horiek lantzeko erabiliko dugun metodologiaren bidez, Psikologia graduan zehazten diren honako ZEHARKAKO GAITASUN hauek garatuko ditu ikasleak:

C1CC10. Psikologiarekin zerikusia duen informazioa bilatzeko, kudeatzeko, eguneratzeko, hautatzeko, aztertzeke eta laburtzeko gai izatea, espezializatutako informazio- eta dokumentazio-iturrietatik abiatuta.

G007. Maila pertsonalean, profesionalean eta zientifikoan modu eraginkorrean erlazionatzea eta komunikatzea, eta banaka nahiz diziplina bakarreko zein anitzeko taldeetan lan egiteko gai izatea, ardurak hartuz eta jarduerak modu kritikoan baloratuz.

G009. Modu autonomoan ikasteko eta etengabeko ikaskuntzaren garrantzia baloratzeko gai izatea, lanbidearen mesederako diren gaitasunak eta ezagutzak eguneratzeko, eta ezagutza psikologikoari ekarpena egiteko.

CONTENIDOS TEÓRICO-PRÁCTICOS

EDUKI TEORIKOAK

1. GAIA: Komunikazio espezializatua giza eta gizarte-zientzietan
  - 1.1. Hizkuntzaren aldaerak eta erabilerak
  - 1.2. Euskararen aldaera estandarra: euskara batua
  - 1.3. Euskara espezializatua
  - 1.4. Kontsulta-tresnak: corpusak, hiztegiak, kontsulta-guneak
2. GAIA: Testuak psikologiaren alorreko komunikazio-prozesuetan

- 2.1. Psikologiaren testu-genero nagusiak
- 2.2. Idatzizko komunikazioa Psikologian
- 2.3. Ahozko komunikazioa Psikologian
- 2.4. Testuaren egituraketa: argudioak eta testu-antolatzaileak

3. GAIA: Hizkuntza espezializatua Psikologian: bereizgarriak eta arazoak

- 3.1. Aldakortasuna
- 3.2. Terminologia zaindua: maileguak eta hitz-elkarketa
- 3.3. Estilo zaindua: estilo-gomendioak

EDUKI PRAKTIKOAK

Gelako saioetan, hiru eratako lanak egingo dira: ariketak, idazlana eta ahozko aurkezpena.

- Ariketak. Gelan landutako gai bakoitzari ariketa sorta bat egokituko zaio. Ikasleek gelan edo etxean egingo dituzte ariketa horiek, batzuetan banaka eta beste batzuetan taldeka.

- Idazlana. Nork bere ikasketa- edo ikerketa-gaiarekin loturiko testu idatzia prestatu beharko du, gelan jorratutako gaiak kontuan izanda: psikologiako testuen bereizgarriak, egituratzea, hizkuntza espezializatua eta estilo zaindua.

- Ahozko aurkezpena. Testu idatzia oinarri hartuta, ikasleek ahozko aurkezpena prestatu beharko dute, gelan landutako ezaugarriak kontuan hartuz.

METODOLOGIA

Eskola gehienak praktikoak izango dira, eta eduki teorikoa ere arazo praktikoei hobeto aurre egiteko emango da. Irakasleak eGela erabiliko du irakasgaiko materiala ikasleen eskura jartzeko, eta ikasleek ere plataforma horretara igo beharko dituzte egindako lanak. Eskolak, ahal dela, ordenagailu-gelan egingo dira, ikasleak ordenagailua eskura izan dezan uneoro, kontsulta-baliabideak erabili ahal izateko.

Hainbat eratako metodologia baliatuko da gaitasunak garatzeko eta irakaskuntza-emaitzak lortzeko:

- Banakako jarduerak eta lanak
- Talde-lanak
- Ordenagailu-praktikak
- Eskola teorikoak (ariketetan jorratutako arazo eta egiturak azaltzeko)
- Ahozko aurkezpenak

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	30		10		20				
Horas de Actividad No Presencial del Alumno/a	25		45		20				

Legenda: M: Magistrala

GL: Laborategiko p.

TA: Tailerra

S: Mintegia

GO: Ordenagailuko p.

TI: Tailer Ind.

GA: Gelako p.

GCL: P. klinikoak

GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Ebaluazio jarraituaren sistema
- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Ikus ohiko deialdirako eta ezohiko deialdirako orientazioak. % 100

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ebaluazio jarraitua izango da irakasgaiaren ebaluazio-tresna nagusia, hark izango du lehentasuna.

ETENGABEKO EBALUAZIOAn, hiru lan hauek gainditu beharko dira:

1. Gelan egindako proba idatzia (3 puntu)
2. Idazlana (3 puntu)
3. Ahozko aurkezpena (3 puntu)

- Batez besteko kalifikazioa egin ahal izateko, hiru atalak gainditu behar dira.
- Kalifikazioa osatzeko falta den puntua gelan egindako ariketen arabera lortuko du ikasleak.
- Ebaluazio jarraitua egin ahal izateko, gelako saioetara joan behar du ikasleak (gutxienez, % 80ra), eta gelako ariketa eta lan guztiak egin beharko ditu behar den garairako eta egoki. Hori dela eta, arrazoi bereziren batengatik eskolaren batera joaterik izan ez duen ikasleak etxean egin beharko ditu eskola horretako zereginak, eta garaiz bidali.

Irakasgaia ebaluazio jarraituaren bidez gainditzeko duen ikasleak ez du azken ebaluazioko azterketarik egin beharrik izango.

* Ebaluazio jarraituari uko egitea

Ebaluazio jarraitua egiten hasi eta alde batera uztea erabakitzen duen ikasleak nahiz hasieratik azken ebaluazioko azterketaren bidez ebaluatua izatea aukeratzen duen ikasleak eskubidea izango du azken ebaluazioko azterketa egiteko (ebaluazioaren % 100). Eskubide hori baliatzeko, ikasleak idatzi bat aurkeztu beharko dio irakasleari, etengabeko ebaluazioari uko egiten diola adieraziz, lauhilekoaren hasierako 9 asteen barruan (1.-9. asteetan). Halako idatzirik aurkeztu ezean, ebaluazio jarraiturako aurkeztutako zereginak kalifikatuko dira.

AZKEN EBALUAZIOKO AZTERKETA lauhilekoaren amaieran egingo da, zentroak ezarritako egunean eta orduan. Idatzia eta ahozkoa izango da, eta % 100eko balioa izango du. Ordenagailu-gelan egingo da, hizkuntza-tresna elektronikoen lotutako gaitasunak ebaluatu ahal izateko.

Azterketan lortutako nota izango da kalifikazioaren % 100, honela banatuta:

- Ariketak (4 puntu)
- Idazlana (3 puntu)
- Ahozko aurkezpena (3 puntu)

Ahozko aurkezpena azterketa-egunean bertan egingo dute ikasleek, idatzia bukatu ondoren. Aurkezpena egin ahal izateko, eGelara igo beharko dute euskarria aurrez.

* Ohiko deialdiari uko egitea

UPV/EHUko Ebaluaziorako arautegiko 12.2 artikularen arabera, ohiko deialdiari uko egiteko, nahitaezkoa da lauhilekoa bukatu baino hilabete lehenago irakasleari idatzi bat helaraztea ukoa jakinarazteko.

PANDEMIAREN BILAKAERAREN ONDORIOZ, EBALUAZIO EZ-PRESENTZIALA EGIN BEHARKO BAGENU:

- Ebaluazio jarraiturako tresnak eta ehunekoak berak izango lirateke, nolahi ere zeregin batzuk gauzatzeko modua aldatuko litzateke, halabeharrez.
  - o Proba idatzia etxetik egingo lukete ikasleek, eGelaren bidez.
  - o Ahozko aurkezpena Blackboard Collaborateren bidez nahiz bideoz grabatuta egitea izango lukete aukeran ikasleek, aurrez aurre egin beharrean.
- Azken ebaluazioko azterketako tresnak eta ehunekoak berak izango lirateke, baina zereginak gauzatzeko modua egokitu genuke, halabeharrez. Azterketa eguneko proba bakarraren orde, hiru proba egingo litzukete ikasleek:
  - o Idazlana: azterketaren egun ofizialerako egin beharko lukete, emandako jarraibideen arabera.
  - o Ahozko aurkezpena: aurrez prestatu eta azterketa egunean bertan edo adostutako beste hitzordu batean (betiere azterketa eguna baino lehen) egin beharko lukete Blackboard Collaborateren bidez, edo grabatuta bidali.
  - o Irakasgai landutako gai buruzko ariketak: azterketa egunean bertan egingo litzukete eGelaren bidez, denbora mugatuan.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Irakasgaiaren % 100 azterketa bidez ebaluatuko da. Azterketa ordenagailu-gelan egingo da, hizkuntza-tresna elektronikoen lotutako gaitasunak ebaluatu ahal izateko. Ahozkoa ere ebaluatuko da. Horretarako, ahozko aurkezpena egingo dute azterketara aurkeztu diren ikasleek, azterketa-egunean bertan, idatzia bukatu ondoren. Aurkezpena egin ahal izateko, eGelara igo beharko dute euskarria aurrez.

Ohiko deialdiko azterketaren egitura bera izango du; hau da, hiru atal hauek:

- Ariketak (4 puntu)
- Idazlana (3 puntu)
- Ahozko aurkezpena (3 puntu)

PANDEMIAREN BILAKAERAREN ONDORIOZ, EBALUAZIO EZ-PRESENTZIALA EGIN BEHARKO BAGENU:

Probaren zereginak berberak izango lirateke, eta baita ehunekoak ere, baina horiek gauzatzeko modua egokituko genuke, halaberrez. Azterketa eguneko proba bakarraren ordean, hiru proba egingo lituzkete ikasleek:

- Irakasgaian landutako gaiei buruzko ariketak: azterketa egunean bertan egingo lituzkete eGelan bidez, denbora mugatua.
- Idazlana: azterketaren egun ofizialerako egin beharko lukete, emandako jarraibideen arabera.
- Ahozko aurkezpena: aurrez prestatu eta azterketa egunean bertan edo adostutako beste hitzordu batean (betiere azterketa eguna baino lehen) egin beharko lukete Blackboard Collaborateren bidez, edo grabatuta bidali.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Irakasleak eGelan eskuragarri jarritako apunteak, artikuluak, ariketak eta abar, eta ikasleak berak lan egiteko beharko dituen baliabideak. Irakasleak eGelan jarriko ditu material horiek, astean-astean. Horrez gain, Egunerokoa izango du eskuragarri ikasleak eGelan, eskolaz eskola landutakoaren jarraipena egin dezan.

BIBLIOGRAFÍA

Oinarrizko bibliografia

- ALBERDI, Xabier & Iñaki Ugarteburu (1999): Euskaltzaindiaren araugintza berria: ikastaroa. Bilbo: EHU.
- ENSUNZA, Mitxel, ETXEBARRIA, Jose Ramon eta ITURBE, Jazinto (2002): Zientzia eta teknikarako euskara: zenbait hizkuntza-baliabide. Bilbo: UEU
- EUSKALTZAINDIA-JAGON SAILA (CORPUS BATZORDEA) (2008): Testu-antolatzaileak. Erabilera estrategikoa. Bilbo: Euskaltzaindia.
- EUSKALTZAINDIA (2018): Euskara Batuaren Eskuliburua (EBE).
https://www.euskaltzaindia.eus/index.php?option=com_ebe&view=bilaketa&task=sarrera&Itemid=1161.
- EZEIZA RAMOS, Joseba; Izaskun ALDEZABAL ROTETA; Agurtzane ELORDUI URQUIZA; Igone ZABALA UNZALU; Iñaki UGARTEBURU GASTAÑARES; Kristina ELOSEGI ADURIZ (2010): PREST: Unibertsitateko komunikazio-gaitasunen eskuliburua. UPV/EHU: <http://testubiltegia.ehu.es/Prest-komunikazio-gidaliburua>.
- GARZIA, Joserra (2008): Jendaurrean hizlari. Irun: Alberdania.

Gehiago sakontzeko bibliografia

- ALBERDI, Xabier eta Sarasola Ibon (2001): Euskal estilo libururantz. Gramatika, estiloa eta hiztegia. Bilbo: EHU.
- BERRIA (2006): Estilo liburua. Donostia: Berria. (Sarean ere badago: <http://berria.eus/estiloliburua/>).
- CALSAMIGLIA, Helena & Amparo TUSÓN (1999): Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso. Bartzelona: Ariel.
- EUSKALTZAINDIA (1985-2005): Euskal Gramatika, Lehen Urratsak I-VI. Bilbo: Euskaltzaindia.
(<https://www.euskaltzaindia.eus/hizkuntza-baliabideak/gramatika/eglu-dokumentuak>)
- EUSKALTZAINDIA (1993): Hitz elkartuen osaera eta idazkera. Bilbo: Jaurilaritza.
- GARZIA, Juan (1997): Joskera lantegi. Gasteiz: HAEE-IVAP.
- GARZIA, Juan (2005): Kalko okerrak. Gasteiz: Eusko Jaurilaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia.
- HAEE/IVAP (1994): Hizkera argiaren bidetik. Gasteiz: Herri Ardularitzaren Euskal Erakundea (HAEE/IVAP).
- HAEE/IVAP (1997): Argiro idazteko proposamenak eta ariketak. Gasteiz: Herri Ardularitzaren Euskal Erakundea (HAEE/IVAP).
- HAEE/IVAP (2003): Galdezka: euskarazko zalantzei erantzunez. Gasteiz: Herri Ardularitzaren Euskal Erakundea (HAEE/IVAP).
- SARASOLA, Ibon (1997): Euskara batuaren ajeak. Irun: Alberdania.
- ZABALA, Igone (2000): "Hitz-hurrenkera euskara tekniko-zientifikoan". Ekaia 12: 146-166.
- ZABALA, Igone (2000): "Euskararen zientzia eta teknikarako erabileraren hizkuntza berezitasunak". Ekaia 13: 105-129.
- ZUAZO, Koldo (1985): Euskararen batasuna. Iker 5. Bilbo: Euskaltzaindia.
- ZUAZO, Koldo (2005): Euskara batua. Ezina ekinez egina. Donostia: Elkar.
- ZUBIMENDI, Jose Ramon eta ESNAL, Pello (1993): Idazkera liburua. Eusko Jaurilaritzako Kultura Saila.

Aldizkariak

- ELHUYAR. Zientzia eta Teknologia aldizkaria. <https://aldizkaria.elhuyar.eus/>
- GOGOIA. Euskal Herriko Unibertsitateko Hizkuntza, Ezagutza, Komunikazio eta Ekintzari buruzko aldizkaria.
<http://www.ehu.eus/ojs/index.php/Gogoia/index>

JAKIN: <https://www.jakin.eus>

UZTARO. Giza eta gizarte-zientzien aldizkaria. UEU: <http://www.uztaro.eus/>

Interneteko helbide interesgarriak

- Elhuyar: <http://zientzia.eus/>
- Euskalterm: <http://www.euskara.euskadi.eus/q91EusTermWar/kontsultaJSP/q91aAction.do>
- Euskaltzaindia: <http://www.euskaltzaindia.eus>
- <http://www.hiztegia.net/>
- Euskara Institutua: <https://www.ehu.eus/eu/web/eins>
- Kalkoen Behatokia: <http://www.ehu.eus/ehg/kalkoak/>
- Euskara Zerbitzua: <http://www.euskara-errektoreordetza.ehu.es/>
- UPV/EHUko Euskararen eta Etengabeko Prestakuntzaren arloko Errektoreordetza: <http://www.ehu.eus/eu/web/euskara>
- EHULKU aholkularitza-zerbitzua <http://www.ehu.eus/ehulku/>
- EHULKUren aholkuak <http://www.ehu.eus/eu/web/euskara/ehulkuren-aholkuak>
- EHUskaratuak <http://ehuskaratuak.ehu.eus/kontsulta/>
- GAIKA <http://gaika.ehu.eus/eu>
- EIMArean estilo-liburua: http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.eus/r43-euskcont/eu/contenidos/informacion/dih/eu_5490/estilo_liburua_e.html
- Garaterm: http://garaterm.ehu.es/garaterm_ataria/
- Hizkuntza Politika (Eusko Jaurlaritza): <http://www.euskara.euskadi.eus>
- UZEI: <http://www.uzei.eus>
- 31 eskutik (EIZIE): <http://31eskutik.com/>
- euskalbar: hiztegi eta corpusak

OHARRAK

Hemen jasotakoez gain edo jasotakoaren orde, irakasleak beste aukeraren bat proposa diezaieke ikasleei, aurreikusitako helburuak betetzen direla egiaztatzeko; betiere, taldearen baldintzek ahalbidetzen badute.